

F. t. l. vedr. færdselsloven.

tilfælde, hjemler anden straf end bøde og hæfte, som hovedregel af politimesteren (politisager). Andre lovovertrædelser påtales af statsadvokaten (statsadvokatsager).

Denne almindelige regel er imidlertid ved bestemmelser i såvel retsplejeloven som særlovgivningen fraveget i en lang række tilfælde, dels således, at sager, der efter den nævnte regel skulle være politisager, behandles som statsadvokatsager, dels således, at visse lovovertrædelser behandles som politisager, selv om overtrædelserne kan medføre fængselsstraf.

I praksis er den vigtigste af disse undtagelsesbestemmelser færdselslovens § 69, stk. 4, hvorefter færdselssager behandles som politisager, medmindre tiltalen angår et forhold, hvor der opstår spørgsmål om frakendelse af retten til at være eller blive fører af motordrevne køretøjer. Disse sager, det vil sige sager mod spirituspåvirkede motorførere (§ 70, stk. 2) og sager om groft uforsvarlig kørsel (§ 70, stk. 1), behandles som statsadvokatsager. Færdselslovens § 69, stk. 1-4, er optaget som bilag til lovforslaget.

Betydningen af, om en sag behandles som politisag eller statsadvokatsag, fremgår af de almindelige bemærkninger til det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af retsplejeloven. For så vidt angår oversigtens litra e (udenretlige bødeforelæg m. v.) skal dog bemærkes, at sager om frakendelse af førerretten kun kan afgøres ved dom, jfr. færdselslovens § 70, stk. 5.

Spørgsmålet om at rationalisere sagsbehandlingen inden for politiet og anklagemyndigheden har været behandlet i justitsministeriets strukturudvalg vedrørende politiet. Udvalget har bl. a. overvejet at ændre kompetencefordelingen mellem statsadvokaterne og politimestrene. Som resultat af disse overvejelser har udvalget i en indstilling til justitsministeriet foreslået, at visse overtrædelser af straffeloven samt de færdselslovsovertrædelser, der i dag påtales af statsadvokaterne, fremtidig helt eller delvis behandles som politisager. Med hensyn til den første del af forslaget henvises til forslag til lov om ændring af retsplejeloven.

For så vidt angår frakendelsessager foreslår udvalget principalt, at sagerne behandles som politisager, men med efterforskningsmidler og forsvarerbeskikkelse som i statsadvokatsager. Man finder det ubetænkeligt at lade alle færdselssager behandle uden medvirken af domsmænd. Politisagsbehandling vil betyde en meget betydelig lettelse i sagsbehandlingen hos anklagemyndigheden og domstolene.

Subsidiært foreslår udvalget, at der foretages en delegation til politimestrene af kompetencen til at

udøve påtalemyndigheden, eller at sagerne gøres til politisager under medvirken af domsmænd.

Spørgsmålet om politisagsbehandling af sager om overtrædelse af færdselslovens § 16, stk. 1, (spiritus-sager) er behandlet i straffelovsrådets betænkning om spirituspåvirkede motorførere (nr. 588/1970) side 85-86. Rådet, der gik ind for en fast promillegrænse, foreslog, at spiritusager fremtidig behandles som politisager. Rådet anførte endvidere, at konsekvensbetragtninger talte for samtidig at ophæve domsmænds medvirken i andre færdselssager. Rådet gik dog ikke nærmere ind på dette spørgsmål, der lå uden for dets kompetence.

Justitsministeriet er enig med strukturudvalget i, at der ville kunne opnås en væsentlig forenkling af sagsbehandlingen, såfremt alle færdselssager blev behandlet som politisager. Ændringen ville tillige betyde en begrænsning af den stigning i personalet både inden for domstolene, herunder landsretterne, og politiet, som fortsat nødvendiggøres af et stadig stigende sagsantal. Efter justitsministeriets mening har disse hensyn imidlertid næppe på nuværende tidspunkt en sådan vægt overfor de hensyn, der taler for at bevare domsmænds medvirken i frakendelsessager, at man bør følge udvalgets principale forslag.

Justitsministeriet kan derimod tiltræde udvalgets forslag om at delegere kompetencen til at udøve påtalemyndigheden til politimestrene. Bestemmelsen er nærmere udformet således, at det overlades til politimesteren at rejse tiltale for underretten samt at opgive eller frafalde tiltale. Sagerne behandles i alle andre henseender som statsadvokatsager, hvilket bl. a. får betydning med hensyn til forsvarerbeskikkelse og adgang til brug af efterforskningsmidler. Det præciseres endvidere, at tiltalen rejses efter reglerne i retsplejelovens kapitel 80 om tiltale og domsforhandling for underret i sager, som påtales af statsadvokaten.

Sager, hvori der tillige opstår spørgsmål om at rejse tiltale for overtrædelse af straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab og § 249, stk. 2, om uagtsom tilføjelse af alvorlig skade på legeme eller helbred, vil blive behandlet på samme måde som hidtil.

Antallet af sager, hvor der opstår spørgsmål om frakendelse af førerretten, er i de senere år steget meget kraftigt og udgør nu i hele landet over 14.000 sager årligt, hvoraf dog ca. 4.000 sager afgøres som tilståelsessager efter retsplejelovens § 925.

Som følge af det store sagsantal er der skabt nogenlunde faste retningslinier for, hvorledes de enkelte sager bør afgøres. Den foreslåede ændring